Als bergen moeten wijken

1. Inleiding: Een Auto Vol Liedjes

Ik ging deze week in met een lied dat werkelijk op mijn hart geschreven stond. Afgelopen weekend waren onze kleindochters van drie en vijf jaar bij ons logeren. Als je met hen in de auto zit, kom je in de wereld van hun favoriete liedjes (gepikt van mijn favorieten playlist). Natuurlijk kwam Zoutelande voorbij, een aantal keren, luidkeels: 'Blij dat je hier bent!' Maar hun allernieuwste favoriet was een swingend klassieker van de band Salvador: het nummer Montaña. (Mountain= berg). Voor diegene die het niet kennen is het een heerlijk, energiek lied over geloof dat bergen verzet: "Je zou tegen de berg zeggen: 'Kom in beweging, verplaats je!' (Muevete!) En die berg zal wijken." Die twee meiden achterin waren helemaal blij. De handjes in de lucht. En zodra het nummer was afgelopen, klonk het direct vanaf de achterbank ja hoor: 'Nog een keer!' Ik geloof dat we het die dag wel vijftien keer achter elkaar hebben gehoord. Hoe kon het anders? De tekst bleef maar door mijn hoofd afspelen: 'Tú le dirías a la montaña: ¡Muévete, muévete! / Esa montaña se moverá…' En dit lied zette me aan het denken over die bekende woorden van Jezus in het evangelie van Mattheus.

2. De Kern: De Discipelen en de innerlijke Berg

Want als Jezus tegen Zijn leerlingen zegt:

> "Als je geloof hebt als een mosterdzaadje, kun je tegen deze berg zeggen 'verplaats je,'"

dan denken wij vaak aan bergen als externe omstandigheden die ons tegenwerken, belasten of hinderen; denk bijvoorbeeld aan wat voorbij komt in het nieuws, of aan ingrijpende maatregelen, aan inflatie of naar persoonlijke crises. We bidden: 'Heer, neem die grote berg daarbuiten weg.' En dat mogen we blijven doen. Maar ik geloof dat er nog een diepere laag is, die invloed heeft op de bergen daarbuiten; namelijk, dat bergen ook kunnen staan voor hindernissen ingebakken in ons denken; Lang niet al ons gedachten, lang niet alle overtuigingen dat we hebben, sporen met de liefde van God, met Zijn perspectief. Matteüs 17: 14-21:

> 14 Toen ze zich weer bij de mensenmassa voegden, kwam er iemand naar Hem toe die voor Hem op zijn knieën viel en zei: 'Heer, heb medelijden met mijn zoon, want hij is maanziek en lijdt daar erg onder; hij valt dikwijls in het vuur of in het water. Ik heb hem bij uw leerlingen gebracht, maar zij konden hem niet genezen'. Jezus antwoordde: 'wat zijn jullie toch een ongelovig en dwars volk, hoelang moet ik nog bij jullie blijven? Hoe lang moet ik jullie nog verdragen? Breng hem bij Me.' Daarop sprak Jezus de demon streng toe. Deze ging uit de Jongen weg, en vanaf dat moment was hij genezen. 19 Toen kwamen de discipelen bij Jezus en zeiden, toen zij alleen waren, 'Waarom konden wij hem niet uitdrijven?" Jezus zei tegen hen: 'vanwege uw geloof, want voorwaar, ik zeg u: Als u een geloof had als een mosterdzaad, u zou ten deze berg zeggen: verplaats u van hier naar daar! En hij zou gaan, en niets zou voor u onmogelijk zijn. Maar dit soort gaat niet uit dan door bidden en vasten.

Jezus' Frustratie en de Eenvoud van de Schreeuw

Als je Mattheüs 17 leest, valt het contrast op tussen de tederheid van Jezus met de vader en zijn zoon en de frustratie van Jezus met het ongeloof dat hij ziet. Laten we de twee zaken een beetje

uit elkaar halen. Eerst de tederheid, dan de frustratie: Jezus komt van de Berg af in een chaos terecht.

De Tederheid van Jezus: Te midden van de bende stapt de wanhopige vader van de jongen naar voren. ‘Het is uw leerlingen niet gelukt, Heer!’ De vader heeft geen grote woorden. In het Marcusevangelie staat dat hij het uitschreeuwt: 'Ik geloof, Heer! Kom mijn ongeloof te hulp!' Dat is geen ingewikkelde dogmatiek. Dat is een rauwe, eerlijke schreeuw uit de modder. En wat doet Jezus? Hij luistert direct naar de schreeuw van deze vader. Hij eist geen perfecte prestatie, maar beantwoordt een hartenkreet. Onthoud die schreeuw van de vader. Want het laat zien dat de routekaart uit de modder niet begint met een vroom, ingewikkeld verhaal. Het begint altijd met een eerlijke roep om hulp. Een roep die we straks ook tegenkomen bij de Psalmist, als hij zegt: 'Ik keek uit naar de HEER, en Hij hoorde mijn roep.'"

DE FRUSTRATIE: Als Jezus de situatie in kaart brengt roept hij zijn frustratie met de situatie uit:

> 'O ongelovig en dwars geslacht, hoelang zal Ik nog bij u zijn? Hoelang zal Ik u nog verdragen?' [MAT.17.17] (Breng hem bij mij)

Waarom is Jezus zo diep gefrustreerd? Hij realiseert zich hoe moeilijk het is voor mensen om God te zien als een liefdevolle, genadige vader waarop ze altijd kunnen vertrouwen. Hij heeft er zoveel aan gedaan om zijn leerlingen dit geloof bij te brengen en het lijkt maar niet te lukken. Ongeloof in de mens lijkt zo diepgeworteld. Het Griekse woord voor 'dwars' is diastrepho, wat letterlijk 'verdraaid' of 'ingewikkeld gemaakt' betekent. De religieuze cultuur van die tijd had geloof veranderd in een complex doolhof van regels, formules en prestaties. En de discipelen waren daarin meegegaan. Misschien waren ze van overtuigd dat zíj het wonder moesten forceren met de juiste spirituele techniek. Ze maakten het ingewikkeld— en dat vond Jezus een ‘misser’. Jezus geneest de jongen, bemoedigt zijn vader. Daarna, als zijn leerlingen het hem vraagt, legt hij het uit: ‘willen jullie weten wat er aan de hand is? Jullie leunen op methoden, formula’s. Daar gaat het niet om. Alles moet komen uit je relatie met God. 'Als je nou werkelijk functioneert vanuit een levende, organische relatie met God — hoe klein ook, dan is die connectie als een levend mosterdzaadje — dan zal die innerlijke blokkade breken.' Jezus noemt Bidden en vasten. Dit is wat ze Jezus altijd zien doen: een levensstijl van connectie met de Vader. Vanuit de relatie met God liefde tonen.

Door ‘een mosterdzaad’ te noemen—het kleinste van het kleinste--, zegt Jezus dat iedereen dichtbij God kan leven. Het gaat niet om de hoeveelheid van je geloof, het gaat om de kwaliteit. Een mosterdzaadje heeft veel potentie, maar het leeft—het groeit totdat het een boom wordt—omdat het zich toevertrouwt aan de kracht van de aarde. De leerlingen zullen pas echt zo’n geloof van mosterdzaad in hun leven laten zien na de opstanding van Jezus, als ze de heilige geest ontvangen hebben. En dat geldt ook voor ons. Want Jezus is voor ons het mosterdzaad dat leeft in ons hart.

Dit brengt ons bij een cruciale splitsing. De meest onwrikbare berg in je leven is vaak niet de externe situatie. De echte berg is het rigide bouwwerk van je eigen gedachten die niet op basis van vertrouwen zijn. Wij mensen denken onbewust in verhalen. En sommige ‘verhalen’ houden ons erg klein: (bijvoorbeeld): ‘Ik sta er helemaal alleen voor’ ‘Alles gaat bergafwaarts!’

‘Als dat zo is, dan zal het slecht met ons gaan.’ ‘Als dat gebeurt, ben ik boos’.

‘Dat kan ik niet’

Lijkt automatisch. Je gelooft in je eigen verhaal, alsof God er niet bij is. Of je bent zo gekwetst dat je gedachten niet altijd sporen met de realiteit. Zulke overtuigingen staan in de weg van groei en bloei in een mensenleven. Deze bergen, rotsen, wat je ze ook noemt, moeten dus wijken. Het begint met een mosterdzaad van geloof waarin we roepen tot God, ‘ik heb er genoeg van, Heer; help mij!” Daarom laat Jezus ons zien hoe een mens kan leren vertrouwen op God. Met dat mosterdzaadje van vertrouwen begint God met ons het proces van vernieuwing van ons denken. En Paulus, in Romeinen 12, legt uit hoe het vernieuwen van ons denken gebeurt.

3. Paulus: Gods Werk én Onze Inzet

Als Paulus in Romeinen 12:2 schrijft: 'Wordt hervormd door de vernieuwing van je denken,' gebruikt hij in het Grieks een passief werkwoord (metamorphoo). Passief betekent: het gebeurt. (Punt) je kunt jezelf niet transformeren. Je kunt niet op je eigen voorhoofd drukken en besluiten ‘vanaf nu geen angst of bitterheid meer te voelen’. De transformatie is het bovennatuurlijke werk van de Heilige Geest. God is de Chirurg; Hij verandert de architectuur van je ziel. Maar let op: God doet dit werk niet buiten jouw wil om. Paulus begint diezelfde zin met een actieve oproep aan ons:

> 'Pas u niet aan deze wereld aan.' ('maar wordt hervormd door de vernieuwing van je denken,')

En in 2 Korintiërs 10 schrijft hij nog iets dat we mogen doen:

> 'Wij nemen elke gedachte gevangen om ze gehoorzaam te maken aan Christus.'

Stel je raast over de snelweg met 200 km/u. Als je betrapt wordt, ga je meteen de gevangenis in? Meestal niet: je word eerst aangehouden. Het ‘gevangennemen’ van een gedachte begint met ze aanhouden, een halt toeroepen van die interne oordeel of paniek of kritiek of ongeloof— en dat is jouw werk. God gaat niet jouw gedachten voor je controleren; dat vraagt Hij van jou. Dat is heel behulpzaam, want het inzien van je fouten is al heel ingrijpend, en wij mensen doen het niet zo goed met een criticaster-lijst van verbeterpunten.

Kijk even terug naar de leerlingen in het verhaal van de Jongen: Ze hadden er geen goed gevoel bij, en kwamen naar Jezus toe met hun besef dat ze het niet zo florissant hebben gedaan. Jezus was niet boos op hen, hij was meer boos op ongeloof. Jezus geeft ons de ruimte te ontdekken waar we vastzitten. Alleen door hem kunnen we vrij zijn. Het is dus jouw verantwoordelijkheid om de poort van je gedachten te bewaken. Zodra jij een destructieve gedachte betrapt, stop je hem. Je neemt hem gevangen. Je brengt hem naar Jezus en je zegt: 'Heer, hier is mijn angst. Ik kan dit niet fixen, maar ik geef het aan U.' ‘Ik geef u mijn boosheid, mijn starre blik…’ Op zulke momenten ontmoeten jouw actie en Gods kracht elkaar. Jij stopt met het conformeren aan de wereld (syschematizo), en God start de metamorfose (metamorphoo). Het is een groeiproces.

4. Bijbelse voorbeeld: Habakuk

Habakuk is een iconisch voorbeeld van iemand die weigerde zich in de mal van paniek te laten persen. (Habakuk 3:17-19). Hij keek naar een naderende nationale crisis en een totale economische instorting. Zijn externe omstandigheden waren desastreus. Na een lang gesprek met God schreef hij zijn gedachten eerlijk op:

> 'Al zal de vijgenboom niet bloeien en er geen opbrengst aan de wijnstokken zijn… al zal het vee uit de kooi verdwenen zijn…'

Dat is het absolute dieptepunt. Maar in plaats van weg te zakken in de modder van bitterheid of passiviteit, activeert Habakuk zijn wil en zijn geloof en gaat verder:

> 'Ik zal míj wegens de Heere verblijden… De Heere, de Heere is mijn kracht, Hij maakt mijn voeten als die van de hinden, en Hij doet mij treden op mijn hoogten.'

Habakuk kon niets doen om de plannen van de vijanden stop te zetten. Hij kwam bij God met zijn klachten, stond open, luisterend, en kreeg inzicht. In vertrouwen koos hij ervoor zijn voeten op de Rots te zetten. Habakuk weigerde zijn innerlijke landschap te laten bepalen door de buitenwereld. Hij weigerde in de put te zitten. Hij nam zijn angstige en wraakzuchtige gedachten gevangen en bracht ze naar de Rots.

Het maakt de put niet uit hoe je erin bent gevallen. De vraag is simpelweg: herken je het moment waarop je vastloopt telkens weer? Je kan er alert op zijn: ——==>Voelt u zich verloren, gespannen, boos of verbitterd? ==>Bent u in uw hoofd constant dezelfde kritiek aan het herhalen?

Dát is het moment waarop een trigger je gedachten overneemt en je wegzakt in de 'slijk' — de modder van je oude zelfbescherming. Dat is het moment om een halt toe te roepen aan je gedachtegang, en de stappen te zetten waar de Psalmist over spreekt.

5. Een Routekaart: Het Nieuwe Lied

Als je dat moment herkent, kun je de routekaart volgen die God ons geeft. Een routekaart die we zo prachtig zien in Psalm 40: 2-3:

> Vol verlangen heb ik op de Heer gewacht…
> Hij heeft mijn roep om hulp gehoord…
> uit de modder, uit het slijk…
> Een vaste grond voor mijn voeten…
> Een lofzang voor onze God…
> En vertrouwen op de Heer.
>
> En Hij boog zich naar mij toe,
> Hij trok mij uit de kuil van het graf,
> Hij zette mij neer op een rots,
> Hij gaf mij een nieuw lied in de mond,
> Mogen velen het zien vol ontzag

Stap 1: Breek de stilte.

De NBV21 begint Psalm 40 met de woorden: 'Vol verlangen heb ik op de HEER gewacht, hij boog zich naar mij toe en hoorde mijn roep.' We moeten oppassen dat we dit niet te vroom lezen. Dit is geen succesverhaal van: 'Ik zat heel geduldig en netjes te bidden, en toen kreeg ik een antwoord.' Nee, dat woord 'roep' in het Hebreeuws is *shawa* — een rauwe, wanhopige schreeuw van iemand die kopje-onder gaat in de modder. Het komt pas helemaal aan het einde van het vers, maar het is de absolute motor van de redding. Dát is de essentie van het mosterdzaadje. Het is de totale overgave van de vader uit Mattheüs 17 die het uitschreeuwt: 'Ik geloof, Heer! Kom mijn ongeloof te hulp!' Als je vastzit in de modder van uw eigen gedachten wil God je helpen. Je bént niet alleen: Laat je *shawa* horen. Vertel Hem rauw en eerlijk dat je het niet meer weet. Pas als je stopt met vroom doen, kan God je gaan optillen.

Stap 2: Laat je optillen.

Je kunt jezelf niet uit de modder van je eigen piekeren trekken. Geef je over. Laat het kleine mosterdzaadje van vertrouwen vallen in de diepste kamer van je hart en laat de Heilige Geest je omhoogtrekken. Jezus heeft alles gegeven om dit voor ons mogelijk te maken.

Stap 3: laat God jou ZIJN Fundament geven.

Stop met het zoeken van je veiligheid in de omstandigheden van deze wereld. Die veranderen voortdurend. Zet je voeten op de onwankelbare rots van Christus. Samen met hem worden je dagelijkse, kleine stappen weer krachtig en stabiel. In de praktijk kan zijn perspectief, de 'eye=openers' die Hij je geeft, omarmd worden. Wat je leert van God, geef dat dan een plaats. Niet te snel 'op naar de volgende, hup'.

Stap 4: Zing het Nieuwe Lied.

Vraag aan God: 'Heer, neem mijn verhaal van slachtofferschap en schuldgevoel weg, en geef mij Uw gezonde, hoopvolle verhaal.' Durf je angst in te ruilen voor dankbaarheid, vertrouwen en diepe vreugde. Dank hem voor wie hij is, zo trouw, zo goed.

Lieve mensen, de wereld zal altijd proberen een script van paniek en controle voor jou te schrijven. Maar de omstandigheden van deze wereld hebben niet de autoriteit om te bepalen hoe jij denkt. Je hoeft geen gevangene te zijn van je eigen gedachten. Twee weken geleden zat ik in de auto, alleen, en ik gebruikte dat moment om mijn frustratie uit te schreeuwen aan God. Het was niet zo mooi, niet vroom. Ik had min of meer een timer opgezet, dat er een einde aan zou komen. Ik wilde het eruit, met God. Daarna heb ik het 'afgerond' met het meezingen van een lied van mijn playlist. en het eerste lied wat opkwam op mijn playlist direct daarna was *'40'* van U2. Het lied eindigt met de vraag, telkens herhaalt: "How Long to sing this song?"

En daar zit heel veel in dat vraag, omdat 'het lofzang' zoveel lagen heeft:

>>Hoe lang zal God bij ons trouw blijven? >>Hoe lang mogen we hem aanroepen?

>>Hoe lang zal hij blijven luisteren naar ons? >>hoe lang mogen wij zijn hulp verwachten?

>>Hoe lang mogen we zingen van de trouwe liefde van onze God?

>>Hoe lang mag ik dankbaar zijn dat de Heilige Geest ons helpt geloven?

>>Hoe lang? Voor altijd. God is erbij. Dat is pas een mooi verhaal! Laten we naar het lied van U2 samen luisteren. Laat het ook je eigen gebed zijn

<u>Liedjes tijdens de praise pasten heel mooi bij:</u>

- Your name is power * 702 Er is kracht voor wie hopen op de Heer
- Never walk alone * 849 Goedheid van God
- 812 You were the Word at the beginning
- The Father's love * 867 I speak Jesus